

Bruxelles, den 5. juni 2025
(OR. en)

9876/25

POLMAR 40
POLGEN 61
CLIMA 194
COMAR 25
ENV 456
ENER 197
MAR 93
MARE 24
PECHE 157
PROCIV 63
RELEX 709
RECH 259
SUSTDEV 41
TRANS 223

FØLGESKRIVELSE

fra: Martine DEPREZ, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen

modtaget: 5. juni 2025

til: Thérèse BLANCHET, generalsekretær for Rådet for Den Europæiske Union

Komm. dok. nr.: COM(2025) 281 final

Vedr.: MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET
Den europæiske havpagt

Hermed følger til delegationerne dokument COM(2025) 281 final.

Bilag: COM(2025) 281 final

Bruxelles, den 5.6.2025
COM(2025) 281 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

Den europæiske havpagt

Den europæiske havpagt

Havene og oceanerne er afgørende for livet på jorden, velstanden, konkurrenceevnen, sikkerheden og en bæredygtig fremtid. Havet er afgørende for energi, data og strategiske ressourcer samt for reguleringen af jordens klima.

Den Europæiske Union forvalter verdens største kollektive havområde med 25 mio. km² eksklusive økonomiske zoner (EEZ'er) i medlemsstaterne, regionerne i den yderste periferi¹ og oversøiske territorier. Med ca. 70 000 km kystlinje og 40 % af befolkningen, der bor inden for 50 km fra havet, har EU en kritisk interesse i maritime spørgsmål. Unionens maritime grænser strækker sig til Caribien, Atlanterhavet og Det Indiske Ocean takket være regionerne i den yderste periferi. EU's blå økonomi yder direkte støtte til næsten 5 mio. arbejdspladser og bidrager årligt med over 250 mia. EUR i bruttoværditilvækst til EU's økonomi². Søfartsruter tegner sig for ca. 74 % af EU's udenrigshandel, og 99 % af den interkontinentale internettrafik er afhængig af undersøiske kommunikationskabler.

Samtidig forværres havenes sundhedstilstand på grund af de kumulative virkninger af klimaforandringer, forurening og overudnyttelse af havets ressourcer. Disse miljømæssige udfordringer forværres af voksende geopolitiske spændinger, som ikke blot udfordrer den kooperative forvaltning, men også udgør en trussel mod vores sikkerhed. Der sættes i stigende grad spørgsmålstejn ved retten til fri sejlads og handlefriheden til søs, og kritiske maritime infrastrukturer trues. Hybride trusler og cyberangreb respekterer hverken grænser eller sikkerhed til søs. Beskyttelse af Europas grænser og infrastruktur er blevet en prioritet.

For at tackle alle disse udfordringer og styrke Europas lederskab inden for havpolitikker bygger den europæiske havpagt på eksisterende lovgivning og initiativer og vil for første gang indeholde en holistisk tilgang på tværs af alle politikområder. Med havpagten indføres en fælles referenceramme, der har til formål at strømline koordineringsprocesserne, forenkle rapporteringsforpligtelserne og tilbyde en strategi for en mere sammenhængende gennemførelse af eksisterende lovgivning og en nemmere opnåelse af politiske mål på tværs af sektorer. Pagten danner grundlag for en **havunion**, herunder en havlov, der bygger på det eksisterende direktiv om maritim fysisk planlægning og udnytter havets enorme potentiale for Europas modstandsdygtighed, fødevareruverenitet, energiforsyning, sikkerhed og konkurrenceevne. Den vil også styrke samarbejdet med internationale initiativer.

Denne pagt vil understøtte seks prioriteter:

- beskytte og genoprette havenes sundhed
- fremme bæredygtig konkurrenceevne i den blå økonomi
- støtte kystsamfund, øsamfund og regioner i den yderste periferi
- fremme forskning, viden, færdigheder og innovation vedrørende havene
- styrke maritim sikkerhed og forsvar som en forudsætning
- styrke EU's havdiplomati og international regelbaseret forvaltning.

Pagten sigter mod en holistisk tilgang og samarbejde på tværs af medlemsstater, regioner og med relevante interessenter, herunder fiskere, fagfolk inden for den blå økonomi, innovatorer,

¹ Fransk Guyana, Guadeloupe, Martinique, Mayotte, Réunion og Saint-Martin (Frankrig), Azorerne og Madeira (Portugal) og De Kanariske Øer (Spanien).

² Europa-Kommissionen (2025). EU Blue Economy Report 2025.

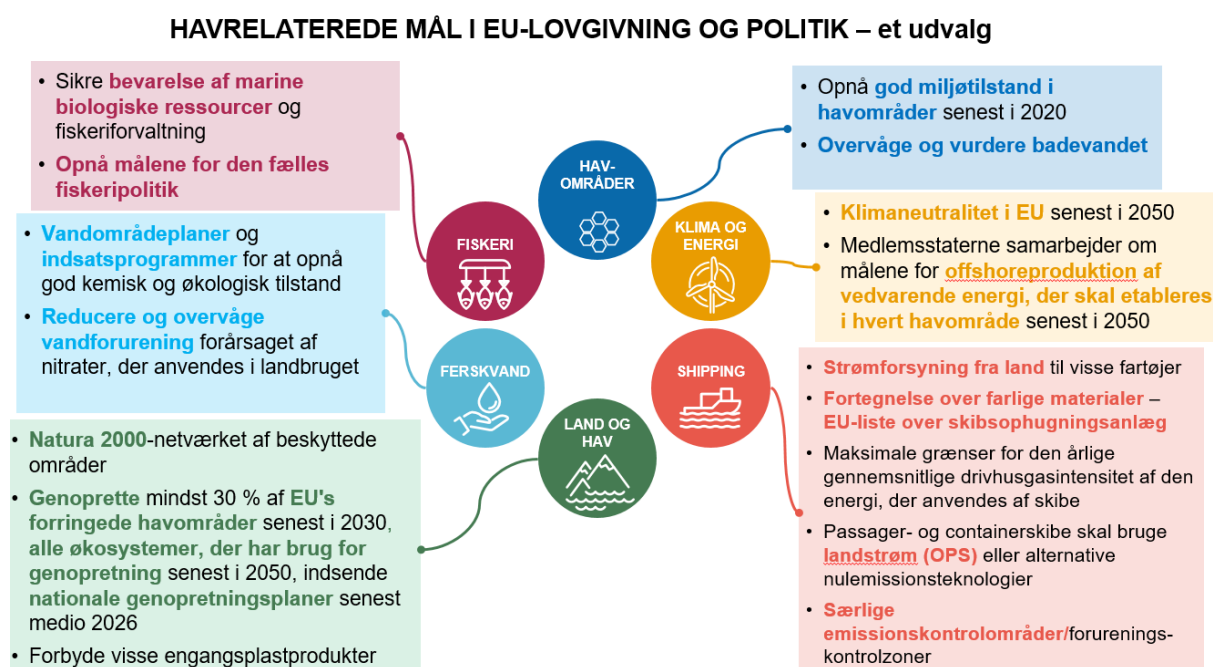
investorer, videnskabsfolk og civilsamfundet. Havpagten vil blive ajourført, efterhånden som behovene udvikler sig.

1. En styrket forvaltningsramme

En stærk forvaltningsramme er nødvendig for at tilpasse foranstaltningerne på EU-plan og på regionalt, nationalt og lokalt plan gennem de forskellige havområder, der involverer både EU- og ikke-EU-lande.

1.1. Gennemførelse af havrelaterede mål

Ud over direkte relevant lovgivning såsom forordningen om den fælles fiskeripolitik, havstrategirammedirektivet og direktivet om maritim fysisk planlægning fastsætter EU's lovgivning og politik en bred vifte af både bindende og tilstræbte mål for bevarelse af havene og bæredygtig forvaltning. En styrket forvaltning bør lette gennemførelsen af sådanne mål og sikre, at den eksisterende lovgivning håndhæves på en sammenhængende måde.

Figur: Et udvalg af bindende havrelaterede mål i EU-lovgivningen.

På grundlag af en høring af de relevante interessenter vil **Kommissionen senest i 2027 foreslå en "havlov", der vil bygge på en revision af direktivet om maritim fysisk planlægning.** Den vil tage sigte på at styrke og modernisere den maritime fysiske planlægning som et strategisk redskab, der vil bidrage til prioriteterne i havpagten og gennemførelsen heraf, navnlig gennem øget tværsektoriel koordinering på nationalt plan og gennem en bedre organiseret havområdetilgang. **Loven vil henvise til relevante mål, så de kan identificeres under ét, og vil fremme en sammenhængende og effektiv gennemførelse heraf.**

Kommissionen vil også arbejde hen imod en forenkling og synkronisering af medlemsstaternes havrelaterede rapporteringsforpligtelser i den eksisterende lovgivning med det formål at øge den juridiske klarhed og sammenhængen i politikkerne og samtidig mindske den administrative byrde. Den vil også vurdere, hvordan gennemførelsen af havrelaterede forpligtelser kan understøttes.

Før at overvåge og rapportere om fremskridtene med pagtens relevante indikatorer og mål vil Kommissionen oprette en offentlig "EU-resultattavle for havpagten", der understøtter udarbejdelsen af en regelmæssig rapport om havpagtens tilstand med udgangspunkt i eksisterende rapporter og aktiver, såsom EU-Observationscentret for den Blå Økonomi, EU's rumprogram, herunder Copernicus, og digitale værktøjer, og under hensyntagen til engangsprincippet.

Tæt samarbejde med relevante interessenter om alle havrelaterede politikker vil være af afgørende betydning. Med inspiration fra Det Europæiske Råd for Landbrug og Fødevarer vil Kommissionen oprette et **havudvalg** sammensat af repræsentanter fra relevante sektorer med tilknytning til havet. Udvalget vil være medvirkende til at støtte Kommissionen i dens opgave med at overvåge og sikre en effektiv gennemførelse af havpagten.

1.2. Samarbejde på regionalt plan

Det stigende antal maritime aktiviteter – offshoreenergi, fiskeri og akvakultur, skibsfart, rekreative aktiviteter og kystturisme m.m. – skaber pres på det begrænsede havområde. Selv om nogle aktiviteter kræver særlige områder, ligger en del af vejen frem i en mere koordineret planlægning, der skaber balance mellem individuel og fælles udnyttelse af havet inden for dets økologiske grænser og bevarelse, fremmer sameksistensen af forskellige maritime aktiviteter og prioriterer inklusion, retfærdighed og solidaritet.

EU har støttet regionalt samarbejde inden for fiskeri, den bredere blå økonomi og miljøbeskyttelse gennem regionale rammer såsom de regionale fiskeriforvaltningsorganisationer og regionale havkonventioner, som er centrale for gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik og havstrategirammedirektivet. Fire havområdeinitiativer har også bidraget til at fremme den bæredygtige blå økonomi. Desuden har fleksible samarbejdsrammer såsom Middelhavsunionen, det østlige partnerskab og regionalt samarbejde i Sortehavsområdet styrket disse indsatser.

EU er nødt til at løfte de forskellige samarbejder til det næste niveau på en mere synergistisk måde for at optimere udnyttelsen af sit havområde. Multianvendelsespraksis og områder, der involverer havvind, er sammen med andre rene energiteknologier, bevarelses- og genopretningspraksisser, fiskeri eller bæredygtig akvakultur, lovende muligheder for fremtiden.

Gennem det kommende forslag til en "havlov" vil medlemsstaterne blive opfordret til at gå fra en national tilgang til en tilgang på havområdeniveau. I den forbindelse vil de blive opfordret til at samarbejde med nabolandene på tværs af eksisterende regionale samarbejdsorganer gennem EU's makroregionale strategier samt til at bygge videre på fyrtårnene i EU-missionen "Genopretning af vores oceaner og farvande".

I forlængelse af "havloven" vil der blive lagt særlig vægt på:

- **Østersøen** som en uopsættelig prioritet: Kommissionen vil tilrettelægge et **"Vores Østersø"-event på højt plan** i 2025 som udgangspunkt for en fornyet, holistisk tilgang til håndtering af økosystemudfordringer, forurening fra land og hav, styrkelse af sikkerhed, miljø- og fiskeriforvaltning og støtte til kystsamfund i samarbejde med EU-strategien for Østersøområdet og eksisterende regionale organer.

- Den nye **strategiske tilgang til Sortehavet**, der fastlægger en fremadskuende politisk ramme, som er udformet med henblik på at tackle regionale udfordringer gennem gensidigt fordelagtige partnerskaber. Den blev vedtaget i maj 2025³ og omfatter foranstaltninger med fokus på: 1) øget sikkerhed, stabilitet og modstandsdygtighed, 2) fremme af bæredygtig vækst og velstand, herunder gennem fremme af den blå økonomi, 3) fremme af miljøbeskyttelse, modstandsdygtighed over for og beredskab i forhold til klimaændringer samt civilbeskyttelse – med særlig vægt på kystområder.
- Den nye **pagt for Middelhavsområdet**, der vil bane vejen for et fælles rum for fred, velstand og stabilitet i Middelhavsområdet på grundlag af 2021-dagsordenen for Middelhavsområdet. Kommissionen vil i samarbejde med Middelhavsunionen støtte udviklingen af en havområdestrategi for den blå økonomi i det østlige Middelhavsområde, som i øjeblikket mangler en særlig samarbejdsstruktur baseret på WestMed-initiativets format og i samarbejde med eksisterende regionale organer.
- **Arktis**, navnlig Det Nordlige Ishav, som er afgørende for klima og havbiodiversitet på globalt plan, sikkerhed og konnektivitet: EU's politik for Arktis tjener som model for EU's havdiplomati, samarbejde og multilateralisme samt bæredygtig udvikling af den blå økonomi. Kommissionen vil fortsat samarbejde med Grønland, Færøerne, Island og Norge, opretholde EU's standarder og udveksle bedste praksis globalt.

Kommissionen vil prioritere stabil og forudsigelig adgang til alle tilstødende farvande og sikre en retfærdig og rimelig udnyttelse af de marine ressourcer.

1.3. Frigørelse af finansiel støtte

Havfinansiering

Initiativerne i havpagten kræver investeringer og finansiering fra private og offentlige kilder. En integreret tilgang til finansiering og havrelevante politikker vil omfatte en bred vifte af elementer: bevarelse af havets biologiske ressourcer som en af EU's fem enekompetencer, genoprettelse af havbiodiversiteten, forvaltning af og innovation inden for fiskeri og bæredygtige akvakulturaktiviteter, aktiviteter vedrørende gennemførelse af den fælles fiskeripolitik, viden om havene, maritim sikkerhed, fødevarerikkerhed, udvikling og opskalering af en konkurrencedygtig og bæredygtig blå økonomi, herunder offshore- og havenergi, bioteknologi og afsaltning, bevarelse af undervandskulturarven, støtte til andre sektorer og industrier i den blå økonomi med henblik på at blive klimaneutrale, anvende intelligente løsninger samt støtte maritim fysisk planlægning.

Medlemsstaterne opfordres til at anvende en del af de indtægter, de får fra EU's emissionshandelssystem (ETS) – som nu dækker emissioner fra søtransport – til at investere i dekarbonisering af søfartssektoren, herunder gennem forbedring af skibes, havnes, innovative teknologiers og infrastrukturers energieffektivitet.

Investering i den blå økonomi og innovation

Europæiske **nystartede virksomheder og vækstvirksomheder**, der skaber innovationer i den blå økonomi, står over for betydelige udfordringer såsom begrænset adgang til risikovillig kapital og lovgivningsmæssige hindringer. Skøn tyder på, at SMV'er i den blå økonomi i EU

³ Fælles meddelelse om Den Europæiske Unions strategiske tilgang til Sortehavsregionen (JOIN(2025) 135 final).

står over for et finansieringsgab på 60-70 mia. EUR⁴. EU-midler alene ville være utilstrækkelige til at lukke investeringsgab. Derfor er det afgørende at kombinere offentlige og private kilder.

Kommissionens **InvestEU-program**, som omfatter en garanti stillet af EIB, nationale erhvervsfremmende banker og multilaterale finansieringsinstitutioner, mobiliserer private investeringer, der støtter en bred vifte af investeringer i den blå økonomi på forskellige stadier. De relevante investeringer spænder vejledningsvis fra teknologier eller løsninger til miljømæssig bæredygtighed til vedvarende offshoreenergi, grønnere havne og skibsfart, akvakultur, kystudvikling, turisme og cirkulær økonomi. Det omfatter også investeringer i FUI til strategiske hav- og satellitteknologier, digitalisering, AI-applikationer, avanceret produktion og undervandsrobotteknologi. Indtil nu har InvestEU støttet investeringer til en værdi af mere end 15 mia. EUR. Fremadrettet vil InvestEU fortsat støtte investeringsegne projekter inden for den blå økonomi med finansierings- og rådgivningstjenester for den resterende programmeringsperiode.

BlueInvest-plattformen spiller en central rolle i EU's bestræbelser på at støtte den blå økonomi. Den har til formål at mobilisere over 1 mia. EUR i offentlige og private investeringer senest i 2028. Den støtter bl.a. venturekapitalfonde med fokus på projekter inden for den blå økonomi via Den Europæiske Investeringsfonds InvestEU-egenkapitalprodukter. Parallelt hermed fremskynder BlueInvest erhvervsvæksten for europæiske SMV'er og nystartede virksomheder ved at give dem kapacitetsopbygning, investeringsberedskab og støtte til fundraising⁵. Med havpagtens fornyede fokus på den blå økonomi vil finansierings- og rådgivningsstøtten under BlueInvest blive intensiveret.

EU's nye opstarts- og opskaleringsstrategi⁶, der har til formål at positionere EU som det bedste sted i verden til at starte og opskalere teknologidrevne virksomheder, vil også omfatte blå teknologi. Det vil gavne den blå økonomi, navnlig gennem forenkling af lovgivningen, herunder gennem den "28. ordning"⁷, støtte til innovation, erhvervelse af talent og udvikling af færdigheder samt integration med bredere EU-initiativer.

Den **tematiske platform for intelligent specialisering for en bæredygtig blå økonomi** vil blive videreudviklet som et redskab til at fremme innovationsøkosystemer i medlemsstaterne og regionerne og tiltrække investeringer i innovation for at styrke konkurrenceevnen i sektorerne i den blå økonomi.

Kommissionen vil fortsætte med at **samarbejde med Den Europæiske Investeringsbank-Gruppe** og andre InvestEU-gennemførelsespartnere for at **tiltrække private investeringer** og for at **nedbringe risikoen ved privat kapital**, herunder:

⁴ [Study to support investment for the sustainable development of the blue economy – Publications Office of the EU](#), 2018.

⁵ https://maritime-forum.ec.europa.eu/theme/investments/blueinvest_en.

⁶ "The EU Startup and Scaleup Strategy. Choose Europe to start and scale" (COM(2025) 270 final).

⁷ Den 28. ordning vil give et enkelt sæt regler, potentielt på en progressiv og modulær måde. Den vil omfatte en EU-retlig ramme for virksomheder, der er baseret på digitale løsninger som standard, og vil hjælpe virksomhederne med at overvinde hindringer, når de etablerer sig og opererer på tværs af det indre marked. Med henblik herpå vil den forenkle de gældende regler og mindske omkostningerne i tilfælde af konkurs ved at tage fat på specifikke aspekter inden for relevante retsområder, herunder insolvens-, arbejds- og skattelovgivning.

- **styrke kystsamfundenes modstandsdygtighed** og levere økologiske, klimamæssige, økonomiske og sociale fordele gennem EU-finansiering fra struktur- og samhørighedsfondene samt Horisont, herunder programmerne under missionen for havområderne og EIB-lån
- frigøre yderligere investeringer i havinnovation ved at lancere et **initiativ til kortlægning af investeringer**, der vil identificere finansielle løsninger, som fremskynder udbredelsen af nye teknologier i den blå økonomi
- **styrke rådgivningsbistanden** under Blue Champions-initiativet for at forbedre investeringsparathed og søge finansielle løsninger for havrelaterede innovatorer og fremskynde udbredelsen af nye teknologier og forskningsresultater.

Flagskibsforanstaltninger – forvaltning:

- Havloven
- Resultattavlen for EU's havpagt
- Havudvalget

Finansiering

- Styrkelse af kystsamfundenes modstandsdygtighed gennem EU-finansiering og EIB-lån
- Intensivering af finansiel og rådgivningsmæssig støtte under BlueInvest

2. Integreret tilgang til havets sundhed og bæredygtighed

Der er fastsat betydelige EU-mål, og EU-initiativer har ført til fremskridt med hensyn til havets sundhed. Men havmiljøet bliver fortsat forringet, og havet og den mangfoldighed af liv, det understøtter, forbliver sårbare. Koralrev, der f.eks. er hjemsted for en fjerdedel af alle marine arter, påvirkes i stigende grad af vandets opvarmning og ændringer i havets kemi, som svækker deres modstandsdygtighed. Mange marine levesteder og den marine kulturarv, fra havgræsenge til mangrover, udsættes fortsat for pres fra menneskelige aktiviteter i havet og inde i landet, der bidrager til klimaændringerne. Forbedring og opretholdelse af havenes sundhed kræver engagement, innovation og samarbejde på alle planer, herunder globalt⁸.

I denne meddelelse foreslås der foranstaltninger baseret på fire hovedprincipper: en kilde-til-hav-tilgang til bekæmpelse af forurening et forsigtighedsprincip en videnskabeligt baseret tilgang til politiske beslutninger en økosystembaseret tilgang.

2.1. Havet som allieret i kampen mod klimaforandringer

Havet er det største kulstofdræn på vores planet og absorberer 30 % af de menneskeskabte kulstofemissioner. Det spiller en afgørende rolle med hensyn til at regulere klimaet, binde kulstof og modvirke klimaændringer. Denne kapacitet trues af stigende temperaturer, tab af biodiversitet, forsuring og afltning.

⁸ Jf. afsnit 7.

Genopretning af marine økosystemer og genopbygning af biodiversiteten kan bidrage til at bremse den globale opvarmning ved at øge havets CO₂-opsamlingsfunktion. Opvarmning og forsurening af havene skyldes hovedsagelig kulstofemissioner fra afbrænding af fossile brændstoffer. Derfor er det afgørende at opfylde vores klimamål og engagere os i klimadiplomati med henblik på at få andre store udledere til at reducere deres drivhusgasemissioner for at modvirke opvarmning og forsurening af havene. Produktion af vedvarende energi offshore bidrager desuden til at reducere drivhusgasemissioner, som ellers ville forårsage opvarmning af havene og bringe havenes sundhed og velstand i fare, og mindsker Europas afhængighed af fossile brændstoffer, herunder fossile brændstoffer udvundet fra havbunden, i lyset af risiciene for de marine økosystemer, herunder havbunden, og styrker dermed EU's energisikkerhed og -suverænitet i overensstemmelse med EU's mål om klimaneutralitet.

Kommissionen vil støtte medlemsstaterne i planlægningen og gennemførelsen af foranstaltninger til genopretning af forringede kystlevesteder og marine levesteder for at nå det retligt bindende mål i henhold til forordningen om naturgenopretning om at dække mindst 20 % af EU's havområder med de nødvendige foranstaltninger senest i 2030 og alle økosystemer, der har behov for genopretning, senest i 2050.

Kommissionen vil støtte kystsamfundene i at opbygge nye forretningsmodeller, der gavner både natur og mennesker, herunder europæiske blå kulstofreserver, under hensyntagen til retningslinjerne under UNFCCC⁹.

2.2. Beskyttelse og genopretning af livet i havet og vigtige økosystemtjenester i havet

Presset på havet skader de marine økosystemer og biodiversiteten og påvirker kystsamfund, fiskeri og andre havbaserede aktiviteter.

Beskyttede havområder

Et netværk af velforbundne og effektivt forvaltede beskyttede havområder spiller en afgørende rolle i at beskytte og genoprette økosystemer og fødevarenet og støtte kystsamfund og fiskere ved at hjælpe med at genopbygge livet i havet. EU har udvidet sit netværk af beskyttede havområder til 12,3 % af sine farvande, men medlemsstaterne opfordres til at fremskynde bestræbelserne på at opfylde 2030-målene i EU's biodiversitetsstrategi om juridisk beskyttelse af 30 % og streng beskyttelse af 10 % af havene. Dette indebærer, at der foreslås forvaltningsplaner for hvert beskyttet havområde baseret på videnskab og med inddragelse af alle lokale interessenter, herunder fiskere, der har til formål at tage hensyn til de pågældende beskyttede havområders særlige karakteristika i økologisk vigtige områder. Dette bør omfatte identifikation fra sag til sag af, hvilke fangstmetoder der er forenelige med bevarelsen af målarterne og levestederne i de pågældende beskyttede havområder.

Kommissionen vil derfor arbejde på en effektiv gennemførelse og håndhævelse af den eksisterende EU-lovgivning, navnlig fugle- og habitatdirektivet, havstrategirammedirektivet og forordningen om naturgenopretning, herunder anvendelse af nye teknologier, der har til formål at lette overvågning og kontrol.

⁹ FN's rammekonvention om klimaændringer.

Bæredygtig forvaltning af havaktiviteter

Ud over beskyttede havområder er en økosystembaseret tilgang til forvaltningen af havaktiviteter og aktiviteter på land, der påvirker havet, afgørende, som skitseret i havstrategirammedirektivet, for at opnå rene, sunde og produktive have og i sidste ende en "god miljøtilstand"¹⁰ for alle EU's havområder.

Trods fremskridt fremhævede en nylig evaluering af havstrategirammedirektivet¹¹, at der er behov for yderligere skridt for fuldt ud at opnå god miljøtilstand på tværs af alle 11 deskriptorer i havstrategirammedirektivet, herunder øgede finansielle investeringer for at gennemføre de nødvendige foranstaltninger. **Kommissionen vil revidere havstrategirammedirektivet for at fremskynde fremskridtene hen imod opfyldelsen af miljømålene, forenkle gennemførelsen og mindske den administrative byrde, der er forbundet med rapportering og dataforvaltning.**

Bekæmpelse af hav- og ferskvandsforurening

Hav- og kystøkosystemer står over for betydelige trusler fra forurening, herunder næringsstoffer fra aktiviteter på land og til havs: afstrømning fra landbruget, kemiske forurenende stoffer, plast og mikroplast. Derfor er der behov for foranstaltninger, der tager fat på hele vandkredsløbet på land og til havs. For at tackle landbaserede forureningskilder vil Kommissionen styrke en tilgang fra kilde til hav gennem **strategien for vandresiliens** og støtte kystsamfundene i kampen mod landbaseret forurening i erkendelse af deres rolle som gatekeepere mellem landforurening og forringelse af marine økosystemer.

På grundlag af kravene om at reducere forureningen for at opnå en god miljøtilstand i EU's have fastsætter EU's handlingsplan for nulforurening ambitiøse mål såsom at reducere plastaffald i havet med 50 % og tab af næringsstoffer med 50 % senest i 2030, hvilket støttes kraftigt med finansiering fra Horisont Europa, herunder missionen "Genopretning af vores oceaner og farvande". Kommissionen minder om medlemsstaternes mulighed for at støtte aktive eller passive ordninger for indsamling af havaffald under EHFAF's nationale programmer.

En effektiv forvaltning af næringsstoffer og en betydelig reduktion af forureningen, herunder fra mikroplast, PFAS og andre kemikalier, er afgørende for at styrke havets sundhed. Kommissionen vil også fortsætte med at finansiere forskning og innovation inden for næringsstofforvaltning og mikroplast. Desuden vil den fælles landbrugspolitik fortsat tilskynde til bæredygtigt landbrug, herunder for at bidrage til at reducere overskydende næringsstoffer.

Med hensyn til havforurening er søtransport fortsat en af de største kilder, der bidrager til emissioner, udledning, affald og undervandsstøj. Transformativ ændringer inden for søtransport i retning af klimaneutralitet og nulforurening kan begrænse indvirkningen på livet i havet og bidrage til at bevare og øge EU's konkurrenceevne¹². Selv om den eksisterende

¹⁰ [Havstrategirammedirektivet](#) artikel 3, stk. 5, og yderligere præciseret i [Kommissionens afgørelse \(EU\) 2017/848 om fastlæggelse af kriterier og metodiske standarder for god miljøtilstand i havområder](#).

¹¹ [Rapport om Kommissionens vurdering af medlemsstaternes indsatsprogrammer som ajourført i henhold til artikel 17 i havstrategirammedirektivet \(2008/56/EF\)](#).

¹² [Fælles rapport fra EEA og EMSA 15/2024: European Maritime Transport Environmental Report 2025](#).

lovgivning har reduceret forureningen fra skibe, er der behov for en yderligere indsats for at begrænse luft- og vandudledninger og forhindre udslip af plastgranulat¹³.

Derfor vil Kommissionen:

- forbedre CleanSeaNet¹⁴ således at det kan advare medlemsstaterne om flere typer forurenende stoffer fra skibe, f.eks. spildevand, affald og tabte containere. Medlemsstaterne bør videreudvikle verifikationsprocesser og datatilgængelighed. På grundlag af det arbejde, som EU har igangsat i henhold til havstrategirammedirektivet om undervandsstøj, støtte koalitionen for et stille hav, der fremmer ambitiøse og praktiske løsninger, der vil genoprette et mere stille hav
- samarbejde med partnere for at sikre fuld gennemførelse af IMO's beslutninger om at mindske forureningen fra søtransport.

Flagskibsforanstaltninger¹⁵:

- Revision af havstrategirammedirektivet
- Europæiske blå kulstofreserver og nye forretningsmodeller for kystsamfund
- Tilskynde medlemsstaterne til udpegning og forvaltning af beskyttede havområder

3. Fremme af den bæredygtige blå økonomi med henblik på en bedre konkurrenceevne

EU's blå økonomi er et kraftcenter for økonomisk og forandringsmæssigt potentiale. Den er en integreret del af Europas bredere industri- og sikkerhedsstrategi og spænder bredt over i) traditionelle sektorer inden for fiskeri, akvakultur, skibsfart og kystturisme, ii) nye og fremspirende sektorer inden for vedvarende energi, blå bioteknologi, undervandsrobotteknologi og havobservation og iii) globale frontløbere inden for havteknologi drevet af forskning og innovation inden for kunstig intelligens, cleantech og deep tech. En regenerativ blå økonomi, der genopretter havene og samtidig fremmer udvikling, social inklusion og lighed, indebærer en revitalisering af de marine ressourcer og havenes naturlige systemer.

I overensstemmelse med konkurrenceevnekompasset og aftalen om ren industri skal EU styrke sin konkurrenceevne og fremskynde den strategiske omstilling på tværs af traditionelle og fremspirende sektorer i den blå økonomi med særligt fokus på dekarbonisering og opskalering af innovation. Det betyder, at vi skal støtte vores fiskeri- og akvakultursektorer, herunder forbedre udnyttelsen af affald fra akvatisk biomasse, fremskynde udbredelsen af rene blå teknologier, støtte forretningsmodeller, der bevarer eller genopretter havenes økosystemer og biodiversitet – gennem naturbaserede løsninger og kulstofnegative produkter – og skabe de rette betingelser for ren vækst. Dette kræver en intelligent blanding af offentlig finansiering,

¹³ Den 8. april 2025 nåede medlovgiverne foreløbigt til enighed om det foreslåede udkast til forordning om forebyggelse af mikroplastforurening som følge af utilsigtet udledning af plastgranulat (COM(2023) 645).

¹⁴ [Satellite based Services – CleanSeaNet service – EMSA – Det europæiske agentur for søfartssikkerhed.](#)

¹⁵ Flagskibsforanstaltninger vedrørende havsundhed under afsnit 7 bidrager også til denne prioritet.

private investeringer, mulighedsskabende regulering, kompetenceudvikling, videndeling, forskning og innovation samt effektiv maritim fysisk planlægning.

3.1. Støtte til fiskeri- og akvakultursektoren med henblik på bæredygtige akvatiske fødevarer, fødevarsikkerhed og suverænitet

Fiskeri og akvakultur er afgørende for fødevarerforsyningen og fødevarsikkerheden. Alligevel importeres 70 % af de akvatiske fødevarer, der forbruges i EU i dag¹⁶. Som supplement til visionen for landbrug og fødevarer vil den omfattende **evaluering og eventuelle revision af den fælles fiskeripolitik, der også omfatter den fælles markedsordning, og Vision 2040 for fiskeri og akvakultur** være en vigtig milepæl. Den vil sikre, at fiskeri og akvakultur, herunder forarbejdningssektoren, forbedrer deres konkurrenceevne og modstandsdygtighed og sikrer en stabil forsyning til EU-markedet, samtidig med at der opretholdes en økosystembaseret tilgang til fiskeriforvaltning. Det vil indebære samarbejde med medlemsstaterne om at gøre fiskeriet fremtidssikret og mere bæredygtigt ved at forbedre redskabernes selektivitet, herunder gennem innovation, mindske de negative indvirkninger på det marine økosystem og minimere og om muligt eliminere utilsigtede fangster af følsomme marine arter. Det er vigtigt at fremme EU's bæredygtighedsprincipper på globalt plan for at styrke importens bæredygtighed og sikre lige vilkår, jf. kapitel 7.

Kommissionen foreslår følgende:

- Foranstaltninger, der tager sigte på dekarbonisering og modernisering af fiskerflåden, og som støttes af energiomstillingspartnerskabet for fiskeri- og akvakultursektoren¹⁷.
- Støtte til småskalafiskeri som en prioritet. Relevante foranstaltninger omfatter udstedelse af et vademecum, der præsenterer bedste praksis, som medlemsstaterne kan anvende ved tildelingen af fiskerimuligheder for at forbedre gennemsigtheden og fremme bæredygtigt fiskeri, og en særlig dialog om gennemførelsen. Kommissionen vil også overveje at oprette et særligt rådgivende råd.
- Oprettelse af et EU-initiativ om bæredygtig akvakultur med deltagelse af medlemsstaternes myndigheder, repræsentanter for sektoren, andre interessegrupper, forsknings- og innovationsinstitutioner, erhvervsacceleratorer og finansielle institutioner. Det vil styrke samarbejdet ved at fastsætte mål og definere foranstaltninger, herunder udvikling af projekter, der tager sigte på anvendelse af det maritime rum til flere formål.
- En forøgelse af den europæiske algeproduktion, herunder gennem den nye bioøkonomiske strategi, der skal vedtages inden udgangen af 2025, lanceringen af et innovationsinitiativ om den blå bioøkonomi senest i 2027 og fastsættelsen af frivillige mål for væksten i algeproduktionen i EU.
- Et særligt politisk initiativ om at håndtere spørgsmålet om **ikkehjemmehørende arter**, der truer fiskeri og akvakultur, herunder mulighederne for at gøre brug af disse arter i tilfælde, hvor disse arter allerede er for udbredt.
- Et vejledende dokument om forvaltning af rovdyr inden for rammerne af gennemførelsen af de strategiske retningslinjer for akvakultur.

¹⁶ Europa-Kommissionen (2024): [The EU Fish Market Report 2024](#).

¹⁷ [Partnerskab oprettet efter Kommissionens meddelelse om energiomstillingen i EU's fiskeri- og akvakultursektor](#).

- Evaluering af forordningen om den fælles markedsordning for at vurdere effektiviteten af de nuværende mærkningsregler, herunder anvendelsesområdet for de omfattede produkter, deres oprindelse og de kanaler, hvorigennem de sælges, såsom supermarkeder, fiskehandlere og restauranter.
- En EU-dækkende kampagne i 2027 om fordelene og merværdien ved EU-producerede og bæredygtige "akvatiske fødevarer".
- Foranstaltninger, der sikrer en bæredygtig fiskeriforvaltning og lige vilkår for europæiske fiskere på globalt plan (se afsnit 7).
- Evaluering og eventuel revision af forordningen om den fælles fiskeripolitik.
- Støtte den sociale dimension af fiskeri- og akvakultursektorerne (jf. afsnit 3).

3.2 Styrkelse af EU's maritime industrigrundlag og havne som kritiske knudepunkter

Europas *maritime produktionsgrundlag* er afgørende for EU's strategiske autonomi, velstand og sikkerhed. Europæiske skibsværfter, leverandører og teknologileverandører har ekspertisen til at bygge fartøjer af høj værdi og udvikle teknologi til vedvarende offshoreenergi. **For at bevare denne konkurrencefordel og føre an i den globale omstilling til ren teknologi vil Kommissionen udvikle en industriel havstrategi.**

EU's havne er strategiske aktiver for konkurrenceevne og sikkerhed og fungerer som gateways for global handel og det indre marked, navnlig som knudepunkter for det europæiske maritime rum¹⁸ samt militær og civil mobilitet. Mange udvikler sig til knudepunkter for dekarbonisering, cirkularitet og innovation i værdikæder og støtter industriklynger. **For at styrke denne funktion vil Kommissionen vedtage en ny EU-havnestrategi.**

Fremskyndelse af dekarboniseringen af EU's *søtransportsektor* for at opfylde vores klimamål kræver en solid gennemførelse af den nylige udvidelse af ETS, vores mekanisme til prisfastsættelse af drivhusgasser, til også at omfatte søtransport. Det kræver også gennemførelse af FuelEU Maritime, som er en vigtig foranstaltning til at reducere brændstoffers drivhusgasintensitet, stimulere investeringer, udvikle infrastruktur for alternative brændstoffer i havne og udløse koordineringsbestræbelser i hele forsyningskæden for at opnå stordriftsfordele. EU presser på for ambitiøse globale foranstaltninger i Den Internationale Søfartsorganisation (IMO) for at sikre lige vilkår på globalt plan. Den nyligt aftalte IMO-nettonulramme er et vigtigt skridt i retning af at dekarbonisere hele industrisektoren. Støtte til digitalisering af maritime operationer, investering i grønne teknologier og fremme af udvikling af grønne kompetencer vil spille en lige så afgørende rolle med hensyn til at sikre den maritime industris bæredygtighed og tilpasningsevne på lang sigt.

Betydelige investeringer i alternativ brændstofproduktion, energiinfrastruktur, strøm fra land og udbredelse og integration af ny ren teknologi om bord er afgørende for at fremme modstandsdygtigheden, dekarboniseringen, innovationen og konkurrenceevnen i sektoren.

3.3. Styrkelse af flere sektorer i den blå økonomi

Offshorevind- og havenergiteknologier er vigtige aktiver i forhold til at nå klimamålene, øge energisikkerheden og levere energi til overkommelige priser, der understøtter industriens konkurrenceevne på tværs af industrisektorer og medlemsstater. Fremskyndelse af udrulningen kræver betydelige investeringer i netinfrastruktur, herunder grænseoverskridende

¹⁸ [TEN-T-forordningen \(EU\) 2024/1679](#).

offshoretransmissions- og energiteknologier, sammen med forbedret regionalt samarbejde og løsninger på rumlige begrænsninger og sameksistens med andre aktiviteter såsom fiskeri og akvakultur.

For fortsat at drage fordel af sit globale lederskab inden for vedvarende offshoreenergi og med ambitionen om at bekræfte lederskabet inden for havenergiteknologier bør EU opretholde konkurrencedygtige forsyningskæder, adgang til råstoffer og kvalificeret arbejdskraft. Medlemsstaternes forpligtelser og regionale samarbejde¹⁹ vil være afgørende for at opnå dette.

Havet kan være en vigtig kilde til genetiske ressourcer for bioøkonomi og råstoffer. Havvand kan være en kilde til magnesium, lithium, bor og vanadium og kan bidrage til forsyningssikkerheden for disse og andre metaller gennem omkostningseffektive teknologier til udvinding af metallerne. Med det stigende behov for effektive afsaltningsanlæg for at opfylde behovet for konsum af ferskvand og produktion af grøn brint vil gennemførligheden af udvinding af metaller fra havvand blive undersøgt gennem særlige aktiviteter under Horisont Europa-programmet.

Kyst- og havturisme er den største sektor i den blå økonomi og en vigtig indtægtskilde for mange kystområder, idet den diversificerer levebrødet, navnlig i landlige kyst- og øsamfund. På grundlag af fremskridtene inden for omstillingsforløbet for turisme og den europæiske turismedagsorden 2030 og den høring af interessenter, der blev iværksat i maj 2025, vil Kommissionen fremlægge en EU-strategi for bæredygtig turisme i foråret 2026. Den nye strategi vil fremme praksis, der gavner både kyst- og øsamfund samt regionerne i den yderste periferi.

3.4. Styrkelse af den blå økonomis sociale dimension

Generationsskifte, kvinders deltagelse, opkvalificering og passende arbejdsvilkår er afgørende forudsætninger for en fremgangsrig og attraktiv blå økonomi.

En ny strategi for generationsskifte i blå sektorer planlagt til 2027 vil fremme en kvalificeret næste generation af arbejdsstyrken inden for havforskning, havteknologi og bæredygtigt fiskeri. Det vil fremme uddannelse, havkundskab og videnovertførsel mellem generationerne. Som bemærket i meddelelsen om en færdighedsunion vil Kommissionen intensivere sine bestræbelser på at fremme STEM²⁰-uddannelse, som også bør understøtte mere avanceret viden om havvidenskab såsom miljøteknik, havbiologi og kemi. Fremme af STEM og alliancer mellem europæiske universiteter og skoler bør lægge større vægt på den blå økonomi og dens potentiale.

For at fremme digitale færdigheder og iværksætterfærdigheder vil strategien for det blå generationsskifte være i overensstemmelse med det nye **videns- og innovationsfællesskab (VIF) inden for vand-, hav- og søfartssektorer og økosystemer**, som udgør en struktureret, EU-dækkende ramme for sammenkobling af økosystemer i den blå økonomi, og **en færdighedsunion**, der støtter tværsektorielle partnerskaber i den blå økonomi, samt med **flagskibsstrategien for retfærdighed mellem generationerne**.

¹⁹ Planen for sammenkobling af det baltiske energimarked (BEMIP), Energiforbindelser i Central- og Sydøsteuropa (CESEC), energisamarbejdet i Nordsøen (NSEC) og sammenkoblinger i Sydvesteuropa.

²⁰ Naturvidenskab, teknologi, ingeniørvirksomhed og matematik.

Inden for fiskeri vil Kommissionen fokusere på generationsskifte og på at gøre erhvervet mere attraktivt, herunder gennem modernisering af flåden, digitalisering og forbedret sikkerhed ombord. Den vil også fokusere på støtte til opkvalificering og omskoling af fiskere.

Flagskibsforanstaltninger:

- Evaluering og eventuel revision af den fælles fiskeripolitik
- Vision 2040 for fiskeri og akvakultur
- Industriel havstrategi og EU's havnestrategi
- Strategi for generationsskifte i blå sektorer

4. Beskyttelse og styrkelse af kystsamfund og øer

Et sundt hav giver levebrød, beskyttelse og en følelse af identitet til kystbefolkningerne. Kystsamfund er den drivende menneskelige kraft bag en bæredygtig og konkurrencedygtig blå økonomi på vejen mod regenerativ praksis og spiller en afgørende rolle i at forsyne europæerne med sunde og bæredygtige fødevarer, ren og økonomisk overkommelig vedvarende havenergi og i at forbinde Europa med resten af verden. Deres rolle som forvaltere og centrale interessenter og aktører inden for havforvaltning bør anerkendes bedre.

Kystområderne er varierede og har unikke geografiske og naturmæssige aktiver, der giver både betydelige økonomiske muligheder og unikke udfordringer. Udnyttelse af det fulde potentiale i EU's kystregioner kræver både en styrkelse af de førende kystsamfund og en mindselse af kløften for dem, der kæmper for at udnytte mulighederne.

Kystområderne er også udsat for den største risiko for klimaændringer, idet de står over for stigende havniveauer, ekstreme vejrphenomener, kysterosion, oversvømmelser, saltindtrængning og udtømmning af biodiversiteten, herunder fiskebestandene. Kystsamfund og regioner i den yderste periferi forventes at øge tilpasningen og kriseberedskabet. Kommissionen vil øge støtten til kystsamfund med henblik på at gennemføre tilpasningsstrategier og -planlægning, navnlig gennem EU's kommende klimatilpasningsplan.

For at øge sin støtte til kystsamfundene og i overensstemmelse med EU-strategien for beredskab vil Kommissionen foreslå en ny **EU-strategi for kystsamfundenes udvikling og modstandsdygtighed i 2026**. Strategien vil udnytte mulighederne og fastlægge rammerne for at fremme lokal økonomisk udvikling og øge modstandsdygtigheden i kystsamfundene. Strategien vil fremme kapacitet til tidlig varsling og klimatilpasningsplaner understøttet af avancerede observations- og prognosetjenester.

Den vil sigte mod at udnytte kystsamfundenes enorme potentiale til at udvikle og udbrede nye bæredygtige forretningsmodeller, som bidrager til den bæredygtige udvikling og konkurrenceevnen i EU som helhed. Den vil støtte mulighederne for indkomstdiversificering og tilskynde til inddragelse af regenerative aktiviteter og genoprettelsesaktiviteter, videnskabelig og teknologisk innovation med hensyn til at observere forudsigelser og

udvikling af tjenester, baseret på succeserne med lokaludvikling styret af lokalsamfundet²¹, tilgangen med det nye europæiske Bauhaus²² samt fyrtårnene i missionen for havområderne.

I betragtning af de særlige udfordringer, som øer og regioner i den yderste periferi står over for, og som kræver skræddersyede politikker og bedre synergier, har Kommissionen besluttet at iværksætte en **høring om en ny strategi for øer og en opdateret strategi for regionerne i den yderste periferi**.

Der er behov for særlig opmærksomhed og foranstaltninger, der er skræddersyet til de særlige forhold i regionerne i den yderste periferi, for at nedbryde deres status som øsamfund og opfylde deres behov: styrkelse af deres modstandsdygtighed og konnektivitet, udvikling af deres økonomiske, energimæssige og fødevareremæssige autonomi samt beskyttelse af deres naturarv. Sektoren for ikkeindustrielt fiskeri står navnlig over for yderligere udfordringer i forbindelse med sine aktiviteter på grund af disse regioners afsides beliggenhed og eksponering for ekstreme vejrforhold. For at afhjælpe disse vil Kommissionen foreslå en revision af retningslinjerne for flådebalance for fiskerfartøjer med en længde på under 12 meter i regionerne i den yderste periferi på grundlag af den bedste tilgængelige videnskab i sommeren 2025.

Nye flagskibsforanstaltninger²³:

- EU's strategi for kystsamfundenes udvikling og modstandsdygtighed
- Høring om en ny strategi for EU's øer
- Ajourført strategi for regionerne i den yderste periferi
- Revision af retningslinjerne for flådebalance for fiskerfartøjer med en længde på under 12 meter i regionerne i den yderste periferi

5. Den afgørende rolle, som havforskning, viden, forståelse og færdigheder spiller for blå innovation

5.1. Europa som global leder inden for havforskning: Iværksættelse af havobservationsinitiativet

Havobservation er grundlaget for al viden om havet. Det leverer kritiske data til vejrudsigter, afbødnings- og tilpasningsstrategier i forbindelse med klimaændringer, overvågning af ekstreme hændelser, civil sikkerhed – havforhold, oversvømmelser – maritim skibsfart, offshoreenergi, fiskeri og akvakultur og i stigende grad forsvar og sikkerhed. Og alligevel er havet stort set uudforsket, der er en kritisk mangel på data, eller de er utilgængelige, og de nuværende observationsnetværk er under stigende pres.

I øjeblikket er EU i høj grad afhængig af samarbejde med internationale partnere om havobservation. Men efterhånden som geopolitikken skifter, trækker nogle internationale

²¹ [Inforegio – Lokaludvikling styret af lokalsamfundet](#).

²² Det nye europæiske Bauhaus' tværfaglige og deltagelsesbaserede tilgang og innovative projekter såsom [Lighthouse Demonstrator Bauhaus of the Seas Sails](#) udarbejder planer for stedbaserede foranstaltninger, der inddrager lokalsamfundene i at identificere og tackle udfordringerne i kystområderne. I de kommende år vil [faciliteten for det nye europæiske Bauhaus](#) støtte yderligere projekter, herunder i kystsamfund.

²³ Foranstaltningerne under afsnit 3 bidrager også til denne prioritet.

partnere sig ud af havforskningen, hvilket forstyrrer centrale data- og observationsprogrammer og skaber uforudsigelighed for tilgængeligheden af historiske og fremtidige kritiske data. Nogle datasæt vil ikke længere være tilgængelige, og andre vil ikke blive vedligeholdt eller færdiggjort. Der er en betydelig risiko for, at den globale dækning af observationsinfrastrukturer mindskes, hvilket vil resultere i mindre pålidelige og nøjagtige oplysninger til beslutningstagere, borgere og investorer.

I en risikofyldt geopolitisk verden skal Europa blive uafhængigt og selvstændigt inden for alle kritiske havinfrastrukturer og data- og informationstjenester, samtidig med at det internationale videnskabelige samarbejde bevares og styrkes, når det er muligt.

Med havpagten foreslås en intensivering af den europæiske indsats ved at lancere et ambitiøst **havobservationsinitiativ**, herunder for kyst- og dybhavsområdet, der dækker hele videnværdikæden, og indtage en førende international rolle med hensyn til at levere kritiske oplysninger til alle marine aktører og sektorer.

EU's havobservationsinitiativ, der dækker observationskampagner, databehandling, infrastrukturer og levering af nøgletjenester, vil være det næste kapitel i opdagelsen af vores planets indre rum og vil forbinde, skalere, styre og sikre havobservationskapaciteter.

Initiativet vil også fremme internationalt videnskabeligt samarbejde med ligesindede partnere, navnlig med henblik på færdiggørelsen af et globalt havobservationssystem, der er egnet til formålet²⁴:

- **Sikring af historiske data** fra havobservationer, der i øjeblikket er i fare i EU-baserede databaser, gennem en Horisont Europa-aktion i 2025.
- Levering af en **plan for kortlægning af videnskløfter** senest i juni 2026.
- Udvikling af et integreret, højteknologisk, omkostningseffektivt, pålideligt og sikkert **observationssystem**.
- Oprettelse af en **sammenhængende og standardiseret tilgang til planlægning og gennemførelse af havobservationskampagner** senest i 2027.

Initiativet bygger på EU's eksisterende bidrag til operationel viden om havene. Som led heri vil Kommissionen videreudvikle og integrere de to EU-flagskibsdatatjenester EMODnet og Copernicus Marine Service²⁵.

Det vil fodre **European Digital Twin of the Ocean (DTO)**, en ambitiøs og centraliseret virtuel repræsentation af havet i næsten realtid, der er tilgængelig for alle borgere, videnskabsfolk og innovatorer, og som vil give mulige og fremtidige scenarier, vendepunkter og ændringsdrivere, der støtter virksomhedernes evidensbaserede politikudformning. Digital Twin of the Ocean, som Kommissionens formand annoncerede på One Ocean-topmødet i 2022, og som vil være interoperabel med Digital Twin of the Earth-systemet, der er udviklet under Destination Earth-initiativet, bør være operationel som et EU-program senest i 2030.

²⁴ Det vil også støtte den foreslåede internationale platform for bæredygtighed i havene (IPOS), jf. afsnit 7.

²⁵ EMODnet samler in situ-havobservationsdata, mens Copernicus' havtjeneste er en af verdens førende digitale informationstjenester, der omfatter satellitdata, avanceret overvågning og prognoser.

Havobservationsinitiativet vil hjælpe Europas partnere med at "vælge Europa" som en pålidelig, videnskabsbaseret, højteknologisk, sikker og åben allieret. Det vil også bidrage til at forbedre kendskabet til havene og fremme offentlighedens bevidsthed om havrelaterede spørgsmål.

5.2. Havforskning og innovation med henblik på globalt lederskab

FoI-strategien for havet vil bygge videre på rammeprogrammet for forskning og innovation og bl.a. den europæiske mission "Genopretning af vores oceaner og farvande inden 2030". Det vil sikre en kilde-til-hav-tilgang²⁶ og sigte mod at forbedre den nuværende forvaltning ved at overvinde fragmenteringen af EU's FoI-initiativer, herunder deres forskningsinfrastrukturer. Dette vil udfylde hullet mellem forskning og innovation gennem finansiering til udvikling og udbredelse af ny viden og nye løsninger.

Kommissionen vil lette oprettelsen af et **europæisk netværk af afprøvningssteder for havteknologi** for at fremskynde innovationen og udbredelsen af centrale havteknologier.

Gennem tværfaglige tilgange, der omfatter deltagelsesbaseret forskning og borgerinddragelse, kan der udtænkes løsninger til hav- og vandbevarelse, som i sidste ende støtter kystsamfundenes velbefindende.

Etablerede europæiske samarbejds mekanismer såsom JPI Oceans og partnerskabet om en bæredygtig blå økonomi mobiliserer nationale investeringer og vil spille en vigtig rolle med hensyn til at identificere og reagere på FoI-udfordringer med hensyn til havene.

5.3. Styrkelse af havkundskab og borgerinddragelse

Havkundskab og borgerinddragelse fremmer en forståelse af havets indflydelse på os og vores indvirkning på havet og sætter borgerne i stand til at træffe informerede valg. Medlemsstaterne opfordres til at fremme dialogen mellem generationerne på grundlag af deltagelses- og/eller debatorienteret praksis. Begrebet havkundskab vil blive knyttet til et bredere begreb om fremme af vandkundskab og forståelse af forbindelserne mellem vandforvaltning og havet. Kun ved at arbejde sammen og værdsætte mangfoldigheden af alle interessenter kan vi frigøre det fulde potentiale i vores have og skabe en mere bæredygtig fremtid for alle.

Kommissionen vil **opskalere den europæiske koalition for havkundskab (EU4Ocean)**, som inddrager tusindvis af organisationer, virksomheder, unge og skolebørn. Gennem uddannelse, bevidstgørelse og etablerede værktøjer såsom det europæiske havatlas vil EU4Ocean fortsat arbejde på at øge kendskabet til havets betydning, herunder ved at samarbejde med Bauhaus of the Seas Sails-konsortiet²⁷.

På grundlag af Youth4Ocean-forummet vil Kommissionen oprette et **EU-netværk af unge ambassadører for havet og netværk på tværs af generationer** for at inddrage unge fagfolk og fortalere inden for havenes bæredygtighed i hele EU og globalt. Karriereudvikling af havfagfolk i begyndelsen af deres karriere vil blive støttet gennem det nye **blå program på tværs af generationerne under den atlantiske FoI-alliance**. Kommissionen vil være vært for

²⁶ Sikring af passende forbindelser og sammenhæng med forsknings- og innovationsstrategien for modstandsdygtighed på vandområdet.

²⁷ <https://bauhaus-seas.eu/>.

årlige ungdomspolitiske dialoger, der sikrer, at de unges stemmer effektivt integreres i den politiske beslutningsproces.

Et **nyt praktikprogram** under EU4Ocean-koalitionen vil give unge praktisk erfaring i job, der bidrager til en konkurrencedygtig og bæredygtig blå økonomi. Dette vil ikke kun udstyre unge med de færdigheder, der er nødvendige for fremtidige karrierer, men også styrke forbindelsen mellem havkundskab og den private sektor. Der vil blive lagt særlig vægt på at sætte kvinder og andre underrepræsenterede grupper i stand til at spille en aktiv og meningsfuld rolle i havaktiviteter.

Flagskibsforanstaltninger:

- EU's havobservationsinitiativ og operationalisering af European Digital Twin of the Ocean senest i 2030 som bidrag til årtiet for havvidenskab for bæredygtighed
- Europæisk FoI-strategi for havet
- Etablering af et **EU-netværk af unge ambassadører for havet og netværk på tværs af generationer**

6. Maritim sikkerhed og forsvar som en grundlæggende forudsætning

Den voksende kompleksitet af trusler – herunder angreb på undersøisk infrastruktur, cybertrusler, risici som følge af fartøjer, der ikke lever op til standarderne, og skyggeflåden og strategiske stridigheder om maritime områder – kræver en koordineret, teknologidrevet og fremtidssikret reaktion, der dækker de eksterne og interne dimensioner samt de militære og civile dimensioner. Det er specifikt i Østersøen, at skyggeflåden udgør en akut risiko for miljøet med olieudslip, trusler mod sikkerheden til søs, international handel og overtrædelser af søfartslovgivningen.

Den europæiske strategi for maritim sikkerhed og den tilhørende handlingsplan udgør rammerne for, at EU kan beskytte sine interesser til søs, beskytte sine borgere og sit territorium og fremme sine værdier og sin økonomi. De styrker den internationale regelbaserede orden og sikrer fuld overholdelse af internationale instrumenter, navnlig De Forenede Nationers havretskonvention (UNCLOS).

I tråd med disse prioriteter og i overensstemmelse med den fælles meddelelse om kablesikkerhed, meddelelsen om ProtectEU: en europæisk strategi for den indre sikkerhed²⁸ og hvidbogen om europæisk forsvar – beredskab 2030 bør EU og dets medlemsstater fokusere på at styrke flåde- og kystvagtsamarbejdet, herunder gennem maritime operationer til flere formål, øge bevidstheden om det maritime område, investere i banebrydende maritim teknologi, styrke beskyttelsen af kritisk infrastruktur og militær mobilitet, udvide flådeforsvarskapaciteterne og styrke den europæiske tilstedeværelse og de europæiske partnerskaber i verden.

²⁸ [Meddelelse om ProtectEU: en EU-strategi for indre sikkerhed.](#)

6.1. Styrkelse af EU's kystvagt- og flådesamarbejde og maritim grænsesikkerhed

Kommissionen vil yderligere fremme kystvagtsamarbejdet ved at udvide vellykkede modeller som det europæiske forum for kystvagtfunktioner og forummet for kystvagtfunktioner i Middelhavslandene til områder som Sortehavet. Investeringerne vil fokusere på en **europæisk pilotflåde af ubemandede droner (UxV)**, der integrerer kunstig intelligens og avancerede sensorer til maritim overvågning i realtid med støtte fra Frontex, EMSA og EFCA. Dette forbedrer detektion og reaktion, supplerer NATO-initiativer og beskytter kritisk undervandsinfrastruktur. Investeringer i kapacitetsopbygning og uddannelse vil styrke det EU-dækkende kystvagtsamarbejde og samarbejdet mellem agenturerne.

6.2. Fremme af teknologi til sikkerhed og forsvar

EU vil udnytte instrumenter som Den Europæiske Forsvarsfond, PESCO, EDA og det foreslåede²⁹ SAFE og EDIP med henblik på at modernisere flådestyrker og tilhørende infrastrukturer, herunder kommunikations- og netværkskapaciteter, sensorer, forskning og udvikling inden for teknologier og fælles indkøb af aktiver til efterretning, overvågning og rekognoscering samt oprettelse af regionale fusionscentre for information fra 2025. EIB er fast besluttet på at bidrage til at sætte skub i industrien, bl.a. ved at støtte maritime teknologier og mobilisere privat kapital til sikkerhedsfokuseret innovation.

Et **nyt initiativ vedrørende bevidsthed om det maritime område (MDA)** (herunder den ovenfor foreslåede europæiske ubemandede pilotflåde) vil forbinde sensorer, ubemandede systemer og patruljefly for at danne et integreret overvågningsnetværk. En stærkere bevidsthed om det maritime område (MDA) er afgørende for at imødegå trusler og støtte beredskabet. De seneste hændelser, der påvirker kritisk maritim infrastruktur, understreger behovet for et gnidningsløst samarbejde efter en regional tilgang pr. havområde.

Kommissionen opfordrer aktivt alle relevante søfartsmyndigheder og -agenturer på nationalt plan og EU-plan til at tilslutte sig den fælles ramme for informationsudveksling (CISE) og anlægge en havområdetilgang for at fremme regional integration. I erkendelse af, at maritime trusler udvikler sig, er Kommissionen fast besluttet på at muliggøre udveksling af klassificerede informationer inden for rammerne af CISE og tilskynde til dens sammenkobling med den ramme for informationsudveksling, der drives af Frontex, navnlig EUROSUR, samt dens interoperabilitet med netværket for maritim overvågning (MARSUR), som letter sikker kommunikation mellem medlemsstaternes flådestyrker. Dette vil styrke den civil-militære grænseflade, forbedre den fælles situationsbevidsthed og muliggøre hurtigere og koordinerede reaktioner på trusler på tværs af det maritime område. Kommissionen vil støtte bestræbelserne i forbindelse med bevidstheden om det maritime område med henblik på at gøre fremskridt hen imod et næsten realtidsanerkendt maritimt billede fra rummet til havbunden, som kan deles med NATO.

6.3. Beskyttelse af kritisk maritim infrastruktur

Ud over overvågning vil cybersikkerhed og modstandsdygtighed i relation til IT-systemer være et centralt fokusområde. Da 99 % af de globale datastrømme er afhængige af undersøiske kabler, vil det være afgørende at sikre digital infrastruktur mod cybertrusler, især i Østersøregionen, hvor sikkerheden for kritisk infrastruktur er endnu mere i fare.

²⁹ På tidspunktet for vedtagelsen af denne meddelelse var vedtagelsen af forslagene endnu ikke afsluttet.

Et centralt element i dette er gennemførelsen af EU's handlingsplan for kabelsikkerhed³⁰ i synergi med den kommende industrielle havstrategi, som vil styrke overvågnings-, afskrækkelses- og reaktionsmekanismerne. Sikkerheden i forbindelse med havinfrastruktur og undervandsinfrastruktur vil drage fordel af stærkere kapacitet til opdagelse af trusler og et mere ensartet situationsbillede i realtid pr. havområde. Kommissionen støtter oprettelsen af frivillige regionale kabelknudepunkter pr. havområde, der udgør den integrerede overvågningsmekanisme, hvor medlemsstaterne vil blive enige om at samarbejde om øget detektion på regionalt plan. I dette perspektiv er det baltiske/nordiske aftalememorandum om beskyttelse af kritisk undersøisk infrastruktur i Østersøen en lovende mulighed for et stærkere regionalt samarbejde om sikkerheden af kritisk infrastruktur i Østersøen.

Ueksploderet ammunition (UXO) i EU's farvande truer økosystemer og infrastruktur. **En koordineret strategi for fjernelse af UXO, der starter i Østersøen og Nordsøen og udvides til Sortehavet, vil udnytte avancerede detektions- og bortskaffelsesteknologier.** Partnerskaber med HELCOM og andre regionale organer vil styrke gennemførelsen.

6.4. Styrkelse af EU's flådeoperationer og globale partnerskaber

EU vil styrke sine flådeoperationer under den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik med fokus på maritim situationsbevidsthed og beskyttelse af kritisk infrastruktur. Kontinuerlig flådetilstedeværelse i EU's farvande vil være afgørende for at afskrække ulovlige aktiviteter.

Arktis er i stigende grad udsat for geopolitisk konkurrence og er afgørende i miljømæssig, økonomisk og sikkerhedsmæssig henseende for EU. Klimaændringer åbner nye søruter og øger risikoen for konkurrence om ressourcerne, miljøforringelse og hybride trusler mod EU's sikkerhed. Som fremhævet i EU's politik for Arktis er Unionen fast besluttet på at sikre, at Arktis forbliver en region med fred, lave spændinger og bæredygtigt samarbejde. Opbygning af modstandsdygtighed i Arktis er i overensstemmelse med EU's prioriteter for klima, sikkerhed og multilateralt samarbejde.

EU vil yderligere sigte mod at styrke det operationelle samarbejde med de nordiske medlemsstater og ligesindede arktiske stater, navnlig om havovervågning, eftersøgning og redning og beskyttelse af kritisk maritim infrastruktur.

Flagskibsforanstaltninger:

- En omfattende UXO-strategi til at integrere banebrydende detektions- og bortskaffelsesteknologier
- Udvikling af et tættere samarbejde mellem EU, dets arktiske medlemsstater og ligesindede arktiske stater
- Et pilotprojekt for en europæisk (UxV) ubemandet droneflåde, der er udstyret (på overfladen, under vand og i rummet) med avancerede systemer og teknologier
- Styrkelse af samarbejdet inden for rammerne af de strategiske og omfattende partnerskaber med partnerlande i Nordafrika og Mellemøsten

³⁰ [EU's handlingsplan for kabelsikkerhed.](#)

7. International havforvaltning og styrket havdiplomati

Det europæiske havdiplomati er fast forankret i EU's grønne diplomati og støtter gennemførelsen af globale forpligtelser, navnlig i forbindelse med FN's mål for bæredygtig udvikling, og vil intensivere indsatsen for at beskytte havene samt beskytte og fremme EU's interesser og værdier vedrørende havanliggendet, samtidig med at der opbygges effektive havrelaterede politiske, økonomiske, kulturelle og videnskabelige forbindelser med lande, nationer og relevante organisationer. **Stærkere internationale partnerskaber** og fremme af multilateralt diplomati og resultater er vigtigere end nogensinde. De er nødvendige for en effektiv beskyttelse og forvaltning af havets ressourcer, navnlig inden for fiskeri, hvor bestræbelserne på at skabe bedre og mere lige vilkår på internationalt plan vil **hjælpe både EU's fiskeri og den globale bæredygtighed**³¹.

7.1. Styrkelse af den internationale havforvaltning

EU er fast besluttet på at opretholde folkeretten, navnlig De Forenede Nationers havretskonvention (UNCLOS), og styrke **den regelbaserede multilaterale orden**, som gavner alle nationer og folk ved at organisere effektiv international forvaltning. EU vil udnytte sin diplomatiske gennemslagskraft på grundlag af sin kumulative eksklusive økonomiske zone, det store marked for fisk og skaldyr og sit engagement i bæredygtighed.

I erkendelse af behovet for globalt samarbejde vil EU søge at placere havforvaltning øverst på de internationale dagsordener, tilpasse de internationale retlige rammer og fremme partnerskaber.

Kommissionen vil prioritere og forstærke følgende nøgletiltag:

- **hurtig ratifikation af BBNJ-aftalen**³², fremskynde dens hurtige ikrafttræden, støtte dens gennemførelse og sikre, at havene forvaltes på en bæredygtig måde
- en **ambitiøs global plasttraktat** for at begrænse havforureningen og være en pålidelig partner og leder, der samarbejder med andre parter og afslutter forhandlingerne om traktaten så hurtigt som muligt.

EU bør også bruge al sin diplomatiske indflydelse og opsøgende kapacitet til at hjælpe med at mægle i en aftale om udpegelse af tre store **beskyttede havområder omkring Antarktis** som den bedste måde at bevare Antarktis' unikke og uberørte marine økosystemer og biodiversitet på. Desuden vil EU fremme beskyttelsen af 30 % af det åbne hav senest i 2030. EU gennemfører BBNJ-aftalen i EU-retten³³ for at sikre overholdelse af aftalen.

Kommissionen støtter fortsat sin **forsigtighedsforanstaltning i forbindelse med dybhavsminedrift** og understreger behovet for mere forskning i dens potentielle miljømæssige, biodiversitetsmæssige og socioøkonomiske virkninger. Indtil der foreligger tilstrækkelig videnskabelig dokumentation til at bekræfte, at dybhavsminedrift ikke udgør nogen trussel mod de marine økosystemer, opfordrer Kommissionen til en forsigtighedspause

³¹ For disse og andre henvisninger til EU i dette kapitel henvises til Rådets konklusioner om international havforvaltning, 15973/22 af 13. december 2022.

³² [Biodiversity Beyond National Jurisdiction](#).

³³ Jf. forslag til direktiv om bevarelse og bæredygtig udnyttelse af havets biologiske mangfoldighed i områder uden for national jurisdiktion (COM(2025) 173 final af 24.4.2025).

og opfordrer Rådet til at bekræfte denne tilgang. Kommissionen vil slå til lyd for en regelbaseret tilgang i Den Internationale Havbundsmyndighed (ISA).

Kommissionen går ind for forsigtighedsprincippet og behovet for at sikre et tilstrækkeligt videnskabeligt grundlag for at begrunde sådanne aktiviteter og en passende hensyntagen til de dermed forbundne risici og virkninger, inden der gøres fremskridt med fremspirende teknologier, der griber ind i havmiljøer med henblik på modvirkning af klimaændringer, såsom havgeoengineering og teknologier til fjernelse af kuldioxid³⁴.

EU er fortalere for en **international platform for bæredygtighed i havene (IPOS)**, der har til formål at forbedre grænsefladen mellem videnskab og politik³⁵. IPOS vil fremme evidensbaseret beslutningstagning og styrke den globale viden og forståelse af havsystemer med henblik på at muliggøre en mere effektiv beskyttelse og bæredygtig forvaltning. Kommissionen støtter også initiativer til mere videnskabeligt samarbejde som f.eks. **Forsknings- og innovationsalliancen for hele Atlanterhavet (AAORIA)**.

Herudover vil Kommissionen gennemføre følgende foranstaltninger:

- **Kommissionen** er i øjeblikket i gang med at undersøge, hvordan man kan forbedre **bæredygtigheden af importerede fiskevarer og akvakulturprodukter** under ordningen med autonome toldkontingenter.
- **For at reducere den utilsigtede fangst af havskildpadder** i 2026 agter Kommissionen at vedtage specifikationer vedrørende anordninger, der gør det muligt for skildpadder at slippe ud af net, som skal anvendes af EU-flåden i fiskeriet efter tropiske rejer i det vestlige Atlanterhav og Det Indiske Ocean. Kommissionen vil vurdere effektiviteten af disse nye specifikationer, inden der overvejes yderligere skridt internt eller på internationalt plan.
- Kommissionen vil desuden søge **ratifikation og fuldstændig gennemførelse af internationale instrumenter** såsom WTO's aftale om fiskerisubsidier vedrørende forbud mod skadelige subsidier, ILO-konventionerne vedrørende søfarende og fiskere og sikkerhedsstandarderne for fiskerfartøjer, der er fastsat under Den Internationale Søfartsorganisation (IMO).
- På fiskeriområdet vil Kommissionen intensivere indsatsen for at **håndtere udfordringer med "bekvemmelighedsflag"** og sikre gennemsigtighed i ejerskabsstrukturerne for fiskerfartøjer for at drage dem, der er ansvarlige for ulovlig praksis i maritime erhverv, herunder fiskeri, og miljøforvaltning, til ansvar. Dette vil bygge på resultaterne af en igangværende undersøgelse.
- EU fører aktivt an og slår til lyd for **regionale fiskeriforvaltningsorganisationer for at opretholde høje standarder** for bæredygtighed i fiskeriforvaltningen, navnlig med henblik på bekæmpelse af IUU-fiskeri.
- Kommissionen vil foreslå en **ny generation af partnerskabsaftaler om bæredygtigt fiskeri**, der tilpasses EU's bredere regionale strategier og prioriteter, navnlig for Afrika og den indopacifiske region, for at bidrage til en sammenhængende EU-tilgang til bæredygtigt fiskeri og havforvaltning.

³⁴Fælles meddelelse om EU's internationale dagsorden for havforvaltning, [JOIN\(2022\) 28 final](#).

³⁵Jf. fodnote 31.

- Europa-Parlamentet og Rådet er nået til en foreløbig politisk enighed om Kommissionens forslag til ændring af forordning (EU) nr. 1026/2012, som har til formål at tackle **ikkebæredygtige fangstmetoder**. Det afspejler EU's tilsagn om at fremme samarbejdet med tredjelande om forvaltning af fælles bestande og samtidig udnytte sin markedstyrke til at fremme bæredygtigt fiskeri.

EU vil fortsat gå foran med et godt eksempel gennem sin **nultolerancetilgang til ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri (IUU-fiskeri)** baseret på dialoger med tredjelande og IUU-ordningen med gule og røde advarselskort.³⁶ Det vil navnlig udnytte EU's fangsttasteringsordning (CATCH), som har til formål at beskytte EU-markedet mod IUU-fiskevarer.

Digitaliseringen af CATCH (IT CATCH) er et EU-flagskib i den globale bekæmpelse af IUU-fiskeri, som bliver obligatorisk fra januar 2026. Som følge heraf vil EU-medlemsstaterne styrke og harmonisere deres importkontrol og -foranstaltninger for at sikre lovligheden af fiskevarer, der bringes i omsætning på det europæiske marked. Der bør lægges særlig vægt på regionerne i den yderste periferi, som er udsat for illoyal konkurrence og ulovligt fiskeri fra tilgrænsende tredjelande.

EU vil fortsat engagere sig i ratificeringen og gennemførelsen af aftalen om havnestatsforanstaltninger og fremme gennemførelsen af sine **ajourførte fiskerikontrolregler** på den globale scene.³⁷

Kommissionen vil i 2026 forberede **en meddelelse om en ny strategisk tilgang til EU's optræden udadtil på fiskeriområdet**, hvor den vil skitsere **disse EU-bestræbelser**. Tilgangen vil sigte mod at lukke hullerne i den globale fiskeriforvaltning og styrke EU's engagement i bæredygtig havforvaltning.

7.2. Et strategisk havdiplomati, der er egnet til formålet

EU er en vigtig diplomatisk aktør på havet, der repræsenterer Unionens og dens medlemsstaters interesser. Sikring af en bæredygtig forvaltning af havressourcerne, navnlig fiskeriet, vil kræve øget samarbejde mellem EU, tredjelande og globale aktører. EU's netværk af bilaterale engagementer og strategiske initiativer med partnere i regioner som Middelhavet og Sortehavet, Arktis, Afrika og den indopacifiske region vil bidrage til at fremme havforvaltning og bæredygtig blå økonomisk udvikling på globalt plan. Det er afgørende at engagere sig i klimadiplomati på globalt plan for at genoprette havenes sundhed. Især SIDS-landene (små udviklingsøstater) er nære allierede i forhandlingerne inden for rammerne af COP-processen, da de også påvirkes direkte af virkningerne af klimaændringerne.

Kommissionen vil fremlægge følgende prioriterede foranstaltninger:

- **Kommissionen vil anlægge en havområdetilgang** for at sikre en effektiv virkning og synergi med hensyn til at fremme bæredygtig havforvaltning, bevarelse og bæredygtig økonomisk udvikling i partnerlandene. Den vil identificere nøgleområder, der skal bevares, kortlægge interessenter og tage fuldt hensyn til aktiviteter, der påvirker dem, og adressere interaktioner i hele systemet.

³⁶ Jf. fodnote 31.

³⁷ Jf. fodnote 31.

- Kommissionens mål vil også være at bekræfte sit engagement i **partnerskabet mellem EU og Afrika** ved at bekræfte vores samarbejde om en bæredygtig blå økonomi, som yder et afgørende bidrag til økonomien, fødevarerikigheden og ernæringen og den bæredygtige udvikling på begge kontinenter.

EU vil bruge sine diplomatiske kanaler til at fremme havspørgsmål gennem de internationale politiske dagsordener, herunder G7 og G20. EU gentager sit stærke engagement i den årlige hav- og klimadialog, som UNFCCC-partskonferencen har givet mandat til at fremme hav- og klimaspørgsmål både inden for UNFCCC og Parisaftalen, herunder med henblik på den nye generation af nationalt bestemte bidrag og den næste globale statusopgørelse.

Europæisk havdiplomati vil fremme tilslutningen til **internationale forvaltningsstandarder** i forbindelse med fiskeriforvaltning, samtidig med at udviklingslandene bistås med at ratificere og gennemføre vigtige internationale aftaler, beskyttelse af biodiversiteten, registrering af fiskerfartøjer og opfyldelse af målene for bæredygtig udvikling, navnlig mål 14. EU vil fortsat støtte partnerlandenes bæredygtige socioøkonomiske vækst gennem strategier såsom Global Gateway og sikre, at fiskeri, akvakultur og andre havrelaterede aktiviteter bidrager til bæredygtig udvikling og kapacitetsopbygning på verdensplan. For at støtte EU's mål under havpagten og med støtte fra EIB-Gruppen udnyttes Global Gateway til at fremme målrettede investeringer i partnerlande, der har til formål at tackle havforvaltning, bæredygtig blå økonomi og klimaindsatsen. Disse omfatter flagskibsinitiativer såsom støtte til grønne skibskorridorer for at fremme dekarbonisering af søtransporten og initiativet til at omdanne tilstrømningen af sargassotang til en mulighed for cirkulær innovation og bæredygtig vækst i kystsamfund.

Ud over at være den største donor på verdensplan er EU og dets medlemsstater de største globale donorer til det åbne hav. EU ser med tilfredshed på fremskridtene under partskonferencen under konventionen om den biologiske mangfoldighed med hensyn til at mobilisere de midler, der er nødvendige for at beskytte biodiversiteten, nå handlingsmålene i den globale Kunming-Montreal-ramme for biodiversitet (KMGBF) og lukke det globale finansieringsbehov for biodiversitet, herunder i havet.

Flagskibsforanstaltninger:

- Meddelelse om en strategisk tilgang til EU's optræden udadtil på fiskeriområdet, herunder en ny generation af partnerskabsaftaler om bæredygtigt fiskeri
- Vedtagelse og ikrafttræden af ændringen af forordning (EU) nr. 1026/2012 om visse foranstaltninger med henblik på bevarelse af fiskebestande over for lande, der tillader ikkebæredygtigt fiskeri
- Hurtig ratificering og gennemførelse af BBNJ-aftalen og støtte til gennemførelsen i udviklingslandene gennem bidraget på 40 mio. EUR til det globale havprogram
- Ikrafttræden og gennemførelse af fase 1 af WTO-aftalen om forbud mod skadelig fiskeristøtte og afslutning af forhandlingerne om fase 2 om udestående supplerende regler til regulering af subsidier, der tilskynder til overfiskning og overkapacitet
- Obligatorisk anvendelse af EU's digitaliserede fangsttæsteringsordning IT CATCH fra januar 2026 for at supplere EU's ordning med advarselskort med henblik på en mere effektiv bekæmpelse af IUU-fiskeri
- Pilotprojekt for en international platform for bæredygtighed i havene
- Kæmpe for beskyttede zoner i Det Sydlige Ocean

8. De næste skridt

I lyset af den tredobbelte globale krise med accelererende klimaændringer, tab af biodiversitet, forurening samt geopolitiske spændinger skal EU handle beslutsomt for at beskytte vores ocean og dets maritime fremtid. Ved at mobilisere alle de værktøjer og partnerskaber, der er til rådighed, kan EU gå foran med et godt eksempel og skabe et mere modstandsdygtigt, bæredygtigt og sikkert havområde.

Havpagten skitserer en strategisk og koordineret reaktion. Det samler forvaltningsreformer, innovation, investeringer og internationalt diplomati under en fælles vision for havenes sundhed, bæredygtighed og fremgang.

Denne pagt er ikke kun en køreplan – den er en opfordring til handling og ansvar. Sammen vil vi sikre havets rolle som Jordens klimaregulator og allierede i kampen mod klimaændringer, dets biodiversitet og levesteder som vores planets rigdom, en økonomisk motor og en fælles arv for de kommende generationer.

Kommissionen vil arbejde hånd i hånd med de øvrige EU-institutioner, medlemsstaterne, interessenter og internationale partnere for at levere konkrete resultater.

BILAG Havrelaterede mål i EU's lovgivning og politik³⁸

Mål	Bindende/ tilstræbt	Kilde
God miljøtilstand i havområder senest i 2020. Medlemsstaterne skal vedtage nationale havstrategier for at opnå eller opretholde god miljøtilstand. Indføre den økosystembaserede tilgang som et bindende princip for forvaltningen af EU's havmiljø.	Bindende	Havstrategirammedirektivet
Sikre bevarelsen af havets biologiske ressourcer og forvaltningen af fiskeriet efter dem. Maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY) for alle fiskebestande senest i 2020.	Bindende	Forordningen om den fælles fiskeripolitik
30 % af EU's havområder skal være beskyttet senest i 2030, hvoraf 10 % bør være strengt beskyttet.	Tilstræbt	Biodiversitetsstrategien
Støtte biodiversitetsstrategien ved at sigte mod at bidrage til at få og holde fiskebestandene på bæredygtige niveauer, reducere fiskeriets indvirkning på havbunden og minimere fiskeriets indvirkning på følsomme arter ved at udfase bundfiskeri i beskyttede havområder senest i 2030, forbedre selektiviteten, beskytte følsomme arter, støtte fiskerisektoren og styrke forskning, gennemførelse, forvaltning og inddragelse af interessenter.	Tilstræbt	EU's havhandlingsplan: Beskyttelse og genopretning af marine økosystemer med henblik på et bæredygtigt og modstandsdygtigt fiskeri
Mindst 20 % af EU's havområder skal genoprettes senest i 2030, og alle økosystemer, der har behov for genopretning, senest i 2050. Medlemsstaterne skal forelægge nationale genopretningsplaner senest medio 2026.	Bindende	Forordningen om naturgenopretning
Installation af ~111 GW offshoreproduktionskapacitet for vedvarende energi senest i 2030 og ~317 GW senest i 2050, heraf 100 MW havenergikapacitet senest i 2027 og 1 GW senest i begyndelsen af 2030'erne.	Tilstræbt	Meddelelse om opfyldelse af EU's ambitioner for vedvarende offshoreenergi
Medlemsstaterne skal indgå en ikkebindende aftale om at samarbejde om målene for offshoreproduktion af vedvarende energi, der skal udbredes inden for hvert havområde senest i 2050.	Bindende	TEN-E-forordningen
88 GW kapacitet til produktion af vedvarende energi offshore senest i 2030 og 360 GW senest i 2050	Tilstræbt	
Samlet mål for vedvarende energi på mindst 42,5 % senest i 2030 (ikkebindende mål 45 %). Medlemsstaterne skal offentliggøre oplysninger om planlagte udbud og om, hvilke mængder vedvarende offshoreenergi de planlægger at opnå.	Bindende	RED III

³⁸ Listen kan suppleres.

Foranstaltninger til støtte for opnåelse af klimaneutralitet senest i 2050 – integration af energiomstillingen i fiskeri og akvakultur, reduktion af drivhusgasemissioner, forbedring af bæredygtighed og energieffektivitet, tilpasning til biodiversitets- og forureningsmålene, udvikling af færdigheder og karrierer, investering i forskning og innovation og fremme af internationalt samarbejde.	Tilstræbt	Meddelelse om energiomstillingen i EU's fiskeri- og akvakultursektor
Klimaneutralitet i EU senest i 2050, mellemliggende mål om at reducere drivhusgasemissionerne med mindst 55 % i forhold til 1990-niveauet senest i 2030.	Bindende	Den europæiske klimalov
Mål for etablering af strømforsyning fra land til større søgående container- og passagerskibe i søhavne og til fartøjer til sejlads på indre vandveje.	Bindende	AFIR
Maksimal grænse for den årlige gennemsnitlige drivhusgasintensitet af den energi, der anvendes af skibe med en bruttotonnage på over 5 000, der anløber europæiske havne, uanset flag – 2 % fald senest i 2025 og 80 % reduktion senest i 2050. Passager- og containerskibe skal anvende landstrøm eller alternative nulemissionsteknologier fra den 1. januar 2030 og fremefter i havne, der er omfattet af AFIR artikel 9, og fra den 1. januar 2035 i alle EU-havne, der udvikler landstrømskapacitet.	Bindende	FuelEU Maritime-forordningen
Ophugningsanlæg skal sikre, at skibsophugning forhindrer udledning af farlige stoffer i havet og håndterer affald korrekt. Det kræver en fortegnelse over farlige materialer at håndtere stoffer, der kan skade havmiljøet, og oprettelse af en europæisk liste over skibsophugningsanlæg.	Bindende	Forordningen om ophugning af skibe
Forbyde visse engangsplastvarer, f.eks. sugerør og bestik. Indsamle 77 % af plastflaskerne inden 2025 og 90 % inden 2029.	Bindende	Engangsplastdirektivet
Kvantitativ reduktion af medlemsstaternes forbrug af visse engangsplastprodukter senest i 2026 i forhold til 2022.	Tilstræbt	
Senest i 2030 bør EU reducere mængden af plastaffald i havet med 50 % og mængden af mikroplast med 30 % og reducere tabet af næringsstoffer, brugen af og risikoen ved kemiske pesticider, brugen af de mere farlige pesticider og salget af antimikrobielle stoffer til opdrættede dyr og i akvakultur med 50 %.	Tilstræbt	Handlingsplan for nulforurening
Medlemsstaterne skal oprette Natura 2000-nettet af beskyttede områder for at sikre, at de mest værdifulde naturtyper og arters levesteder i hele EU bevares eller, hvor det er relevant, genoprettes til en gunstig bevaringsstatus.	Bindende	Fugledirektivet
		Habitatdirektivet

Medlemsstaterne skal anvende deres vandområdeplaner og indsatsprogrammer til at beskytte og, hvor det er nødvendigt, genoprette vandområder for at opnå god tilstand og forhindre forringelse (god kemisk og økologisk tilstand).	Bindende	Vandrammedirektivet
Medlemsstaterne skal reducere vandforurening forårsaget af nitrater, der anvendes i landbruget, ved at udpege nitratsårbare zoner, overvåge nitratkoncentrationerne i vandområder og indføre kodekser for god landbrugspraksis.	Bindende	Nitratdirektivet
Medlemsstaterne skal sikre, at skibsbrændstoffer ikke anvendes i deres territorialfarvande, eksklusive økonomiske zoner og forureningskontrolzoner uden for emissionskontrolområderne i Østersøen og Nordsøen, hvis svovlindholdet i disse brændstoffer overstiger 0,50 %, og inden for emissionskontrolområdet, hvis svovlindholdet i disse brændstoffer overstiger 0,10 %.	Bindende	Svovldirektivet
Medlemsstaterne skal overvåge og vurdere badevandet.	Bindende	Badevandsdirektivet
Opnåelse af den fælles fiskeripolitikens mål ved at bidrage til et effektivt og gennemsigtigt marked ved at regulere erhvervsorganisationer, handelsnormer, forbrugeroplysning, konkurrenceregler og markedsoplysninger	Bindende	CMO
Medlemsstaterne skal forebygge, minimere og begrænse den skadelige indvirkning på biodiversiteten af introduktion og spredning i Unionen, såvel tilsigtet som utilsigtet, af invasive ikkehjemmehørende arter.	Bindende	Forordningen om invasive ikkehjemmehørende arter
Med et 2030-mål som udgangspunkt har EU's mission "Genopretning af vores oceaner og farvande" til formål at beskytte og genoprette sundheden i vores have og farvande gennem forskning og innovation, borgerinddragelse og blå investeringer. Missionens nye tilgang vil behandle oceaner og farvande under ét og spille en central rolle med hensyn til at opnå klimaneutralitet og genoprette naturen.	Tilstræbt	EU-missionen "Genopretning af vores oceaner og farvande"